

Câștigător - da !

Pentru portretul teatrului românesc de mâine, Gala de la Costinești rămâne o confruntare necesară. Ediția din acest an a oferit un test interesant privind starea de creație a tânărului actor. Mini-maratonul recitalurilor și al spectacolelor, declarațiile concurenților arată că tinerii simt bine și gândesc matur. Într-o lume dură, pragmatică, cu legi de supraviețuire necruțătoare, în care este des incriminată hemoragia culturală, iar talentele sunt supuse la compromisuri artistice, la constrângeri economice umiltoare, întâlnirea de la Costinești are un rol terapeutic. Ea le dă participanților sentimentul că aparțin familiei nobile a teatrului. Aici ei pot dialoga cu maestrul și critica de specialitate, cu colegii de generație. Tinerii actori mărturisesc că participă la concurs din dorința de "a comunica", din nevoia de "experiență și competiție", pentru "șansa de a se afirma" și de "a fi pregătiți pentru luptă".

Cele mai bune evoluții din Gală au adus la rampă valoarea. Au fost expresia unei atitudini personale față de societate, având ca însemne gravitatea, receptivitatea la umorul autentic și la neliniștile contemporanilor. **Trăiesc nr. 2**, prezentat de Cerasela Constantin, și **În larg**, interpretat de Rareș Budileanu, **Chirița în voiaj**, în viziunea Isabelei Iacupovici, **Jurnalul lui Mihail Sebastian**, în tălmăcirea scenică a lui Dragoș Bucur, incursiunea în universul cabaretului interbelic a lui Văta Lóránd, montarea **Și cu violoncelul ce facem?** de Matei Vinić, avându-i ca interpreți pe Ada Navrot, Mihai Călin, Gabriel Spahiu, ca și spectacolul de teatru-dans **Caleidoscop** al grupului de la Universitatea Ecologică, nu au reprezentat simple întâlniri cu un text, un personaj sau o partitură muzicală. Aceste propuneri au impus prin respectul pentru un "teatru al ideii" și al "inteligenței sentimentelor pe scenă". Rostind replici, cântând, dansând, tinerii actori ne-au tulburat cu o patetică interogație: cum trăim? În vremuri confuze și violente, utopia unității dintre om și lume prin cultură și teatru este o speranță.

Arsenalul interpretativ al tinerilor actori este bogat și modern. În centrul celor mai apreciate momente a stat actorul care nu caută sprijin în decor, în recuzită, ci se bazează pe un joc complex, capabil să dea fluiditate și semnificație oricărui spațiu. Stăpân pe mai multe stări și fizionomii, el folosește puterea

cuvântului, dar apelează cu dezinvoltură și la muzică și dans.

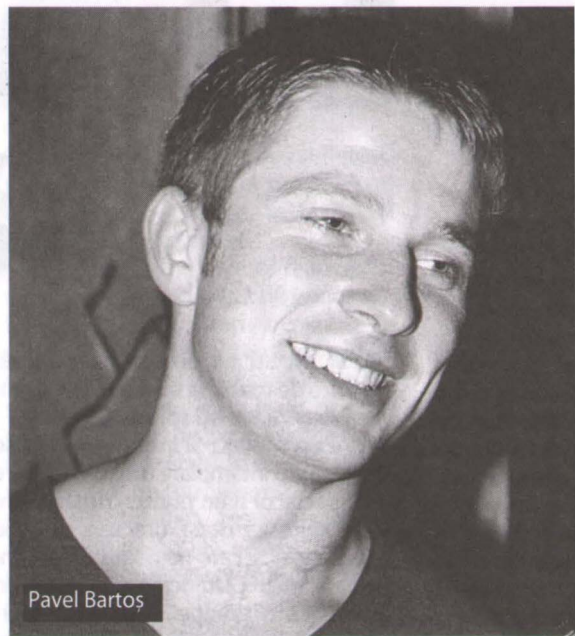
Deși inegali valoric în acest moment al biografiei lor, tinerii actori sunt competitivi. Cerasela Constantin a uimit asistența prin forța transfigurării, prin echilibrul între elaborare și spontaneitate. Pentru mulți invitați, fie și numai revelația acestui talent excepțional ar fi justificat ediția din acest an a Galei. A emoționat profund harul comic și farmecul scenic al Isabelei Iacupovici; au cucerit prin expresivitate fizică și mobilitate spirituală Dragoș Bucur și Rareș Budileanu.

Dintre concurenți s-au mai detașat prin calitate profesională și resurse pentru performanță Ada Navrot, Gabriel Spahiu, Văta Lóránd. De asemenea Nicolae Ionescu și Eduard Jighirgiu în **Ursul de Cehov** de la Naționalul ieșean, Ioan Ardelean și Emanuel Petran în **Carol de Mrozek** de la Teatrul de Nord Satu Mare și Pavel Bartoș - contraversatul câștigător al premiului de interpretare masculină, cu recitalul **Un actor în plus** de la Teatrul Național din Timișoara.

Un impact deosebit au produs elevii strălucitei profesoare Miriam Răducanu în electrizanta lor demonstrație de teatru-dans.

Argumente pentru vitalitatea artei actorului tânăr au fost și prestațiile unor nume de relief ale generației: Mihai Călin (în concurs), dar și Alexandru Jitea și Cristina Toma, în afara competiției, cu **DaDaDans**.

La invitația lui Cornel Todea, carismaticul amfitrion al Galei, de a-și asuma "riscul de a fi câștigător, perdant, ignorat", tinerii actori au răspuns ofensiv. Pe scenă, dar și în colocoții. Ei înțeleg că profesiunea lor este una de durată și de

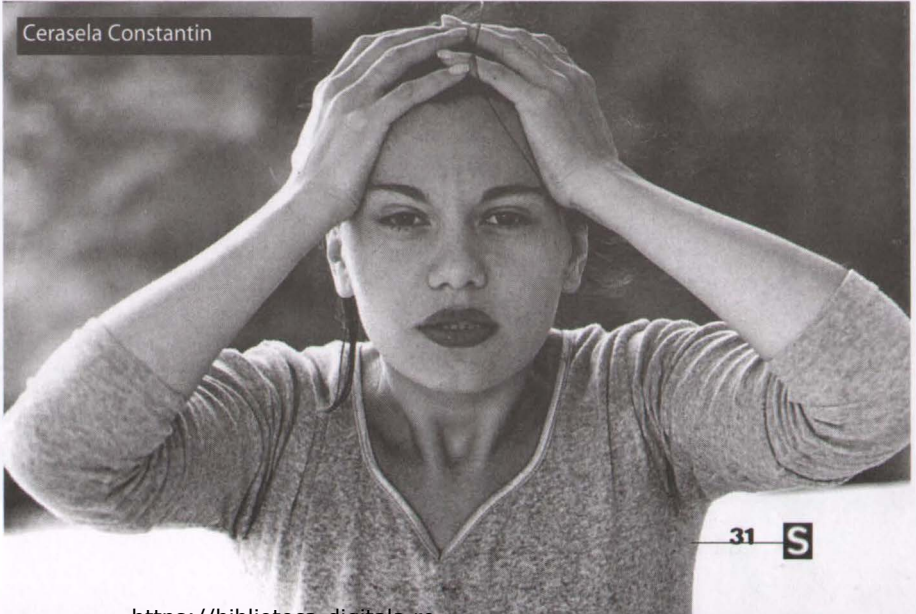

Pavel Bartoș

sacrificiu și că "nu ai dreptul să te bucuri decât dacă suferi" - cum declara laureata de anul trecut, Liliana Dalu. De aceea, sunt dispuși să învețe să se apere, să depășească șocurile unui timp concurențial ce cultivă de multe ori succesul de suprafață și în care erorile nu se iartă ușor.

În acest demers curajos, aliați entuziaști au fost criticii tineri din Secția română a AICT. Ei le-au oferit ajutor mediatic și managerial și au cerut permisiunea să le acorde un premiu și să realizeze revista întâlnirii la viitoarele ediții. Impresia a fost că am participat la o Gală a speranței unde tinerii actori și-au asumat riscul de a fi câștigător, dar au refuzat perspectiva de a fi perdant sau ignorat.

Ludmila Patlanjoglu

Cerasela Constantin